

LE CER SEN BARREIRAS

AUTISMO GALIZA

MAREMAGNUM

 AUTISMO GALIZA

Nº 8. Ano 2004

Número Ordinario

Director

Cipriano Luis Jiménez Casas

ciprianoluis@retemail.es

Consello de Redacción

Ana Martínez Díez

Enma Cuesta Fernández

Susana Rodríguez Blanco

Estrela Vázquez Allegue

María Alonso González

Cipriano Luis Jiménez Casas

Corrección Lingüística

Azucena Vázquez, Xabier Ron Fernández e M^a do Carme Bugallo Mariño

Gravado portada

José Mª Rodríguez Iglesias «Lokis»

Edita

AUTISMO GALIZA

Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo

15703 Santiago de Compostela

Tfno. 34 981 589365

Fax 34 981 589344

Móvil: 670 797656

E-mail: info@autismogalicia.org

www.autismogalicia.org

I.S.S.N. xxxx-xxxx

Dep. Legal: 378-1997

Impresión

Comercial Gráfica Nós. Príncipe, 22 baixo - Vigo

Sumario

7

Editorial

LECER SEN BARREIRAS E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

9

LECER SEN BARREIRAS
ACCESIBILIDADE UNIVERSAL/DESEÑO PARA TODOS

Cipriano Luis Jiménez Casas

25

CARENCIAS ERGONÓMICAS E INTERACCIÓN HUMANA

Xoán A. Leiceaga Baltar, Alexandre Alfonso Cornes, Xavier Alfonso Cornes

31

TURISMO ACCESIBLE. CARA A UN TURISMO PARA TODOS

Diego Javier González Velasco

Licenciado en Dereito. Universidade Autónoma de Madrid

49

BALNEARIOS EN ESPAÑA

Javier Álvarez Dávila

Licenciado en Dereito. ICADE e Executive MBA. Instituto de Empresa

57

A XERONTOLOXÍA, O ENVELLECIMENTO E A DISCAPACIDADE
INTELLECTUAL

Luís Meleiro Rodríguez, Jorge Quintana Mirón, Marta Vila Taboada,
Pilar Marante Moar, Susana Lodeiro Fernández,
Sonia Seijas Ramos & José Carlos Millán Calenti

69

ENVELLECIMIENTO CON DISCAPACIDADE INTELECTUAL
A ADAPTACIÓN DOS RECURSOS

Fidel Ramos Ibáñez

*Licenciado en Filosofía e CC da Educación. Doutor en Socioloxía.
Universidade de Valladolid*

79

ESPAZOS ACCESIBLES: UN PROBLEMA DE MERCADO

Manuel de Lario Alquezar

Licenciado en Geografía e Historia

87

O TURISMO RURAL: DIFICULTADES E SOLUCIÓNS ANTE A
CEGUEIRA E A DEFICIENCIA VISUAL

José Ángel Abraldes Rodeyro

Licenciado en Dereito. Universidade de Santiago de Compostela

95

AUTODETERMINACIÓN E CALIDADE DE VIDA PARA AS PERSOAS
XORDAS

Amparo Minguet Soto

Profesora de Educación Xeral Básica. Valencia

103

LE CER SEN BARREIRAS E PERSOAS CON AUTISMO

Xoán Carlos González Campos, Amanda Lago Cabaleiro, Berta Meijide Rico,
Mª Antonia Paz Jiménez, Susana Rodríguez Blanco e Ana Rodríguez Díaz

111

ALGÚNS PROBLEMAS ACTUAIS RESPECTO Á DEFINICIÓN E AO
DIAGNÓSTICO DA SÍNDROME OU TRASTORNO DE ASPERGER

Mercedes Belinchón Carmona

*Profesora Titular de Psicoloxía. Universidade Autónoma de Madrid.
Facultade de Psicoloxía e Centro de Psicoloxía Aplicada*

129

AUTISMO. A VERDADE SOBRE UN CÁRCERE MENTAL

Bernadette Rogé, Marie-Laure Théodule

LE CER SEN BARREIRAS E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

Editorial

En 1948 a ONU, promove a *Declaración dos dereitos do Home*, recoñecendo que a ignorancia e o desprezo dos dereitos do home, foron a causa de actos de barbarie que revolucionaron a conciencia da Humanidade, introducindo a noción de que todos os seres humanos son iguais en dignidade e dereitos, e que deberán actuar fraternalmente.

Ata o ano 2003, que foi declarado *Ano Europeo das Persoas con Discapacidade*, sucedéronse toda unha serie de Declaracións e Recomendacións Internacionais, fundamentalmente dende 1968. É precisamente nese ano 1968, que ten lugar a: *Declaración dos Dereitos Xerais e Particulares dos Deficientes Mentales adoptada pola Liga Internacional das Asociacións de Axuda aos Discapacitados Mentales*.

O *Código Europeo de Boas Prácticas para previr a violencia e os abusos contra as persoas con Autismo*, aparece en 1998.

As conclusións do Consello Europeo de Lisboa en marzo 2000, invitan os estados membros a preocuparse prioritariamente da “exclusión social” dentro das políticas en relación o emprego, educación e formación, a saúde e a vivenda e a definir as accións prioritarias para os grupos obxectivo específico, tal como o das Persoas con Discapacidade.

O **Lecer sen Barreiras**, para as Persoas con Discapacidade, nas que obviamente están incluídas as Persoas con Autismo, acada unha relevancia extraordinaria, na medida que segundo as Organizacións Internacionais, no mundo as Persoas con Discapacidade e Mobilidade Reducida acadan máis de 500 millóns de individuos, en Europa un os 50 millóns e en España, o número de Persoas con Discapacidade oscilaría entre 3,5 a 4 millóns.

O **Lecer sen Barreiras**, non é posible sen a posta en marcha dunha política ligada ó concepto de *Accesibilidade Universal - Deseño para Todos*. Este novo paradigma de *Accesibilidade Universal - Deseño para Todos*, debe contemplar un conxunto de características sobre os contornos, produtos e servizos, para ser utilizables en con-

dicións de confort, seguridade e igualdade por todas as persoas, e particularmente, polas que presenten algunha Discapacidade sea física, psíquica e/ou sensorial.

A *Accesibilidade* en definitiva e para todos e a todos concerne. Somentes, cando a maioría de nós, queiramos e podamos dar un paso, realmente, cara un mundo sen Barreiras e Accesible, sucederá. Un proceso de “formación e información” sobre este tema, que a todos nos interesa faise necesario de cara a contribuir e lograr unha sociedade máis xusta e democrática. A responsabilidade non radica somentes na Lei anti-barreiras, que os gobernos promulgan, tanto a nivel nacional, como autonómico ou municipal, é a vontade de que se aplique de forma rigurosa e firme. Se a sociedade non está concienciada e nas “escolas” incluída a implicación da Universidade non promovan unha cultura a favor da Eliminación de todo tipo de Barreiras, o problema pode alongarse de forma indefinida co resultado de que un grupo importantísimo da poboación, continue na marxinación.

MAREMAGNUM 2004, está dedicado o problema das Barreiras que supoñen, para todos nós, candidatos a padecer en calquera momento unha Discapacidade e solidarízase con todas as Persoas que pola súa Discapacidade, sofren día a día, a marxinación como consecuencia das Barreiras, tanto de carácter físico, como psíquicas e/ou sensoriais.

Distintos expertos, expoñen neste número, as Carencias Ergonómicas e Interacción Humana, os Recursos Turísticos que hoxe en día se ofrecen como a oferta de Balnearios e Estacións Termale e o Turismo Accesible e para Todos. Outros autores mostran os problema das Persoas con Discapacidade fronte as Barreiras, como as Persoas con Cegueira e Dificultade Visual, as Persoas con Xordeira, as Persoas con Discapacidade Física e as Persoas con Autismo.

O Envellecemento, xa foi tratado no número 7 de MAREMAGNUM, e polo interese que esperta, ofrecemos dúas novas colaboracións sobre a Xerontoloxía, o Envellecemento e a Adaptación de Recursos para as Persoas Anciáns con Discapacidade Intelectual.

No campo propiamente do Autismo, MAREMAGNUM ademais de presentar un artigo sobre as dificultades que as Persoas con Autismo teñen fronte as Barreiras, ofrece un traballo sobre o debate en relación os problemas actuais respecto a definición da Síndrome ou Trastorno de Asperger. Unha entrevista sobre diferentes aspectos polémicos sobre a problemática do Trastorno do Espectro Autista de máxima actualidade, recollidos dunha publicación francesa rematan este número de MAREMAGNUM.

Agradecer, o patrocinio para este número, do Proxecto CAMI, de Cooperación Transfronteiriza INTERREG III A, España-Portugal, Subprograma Galicia-Norte de Portugal: Camiño do Miño/Caminho do Minho/Camino del Miño, subvencionado polo Fondo Europeo de Desenvolvemento Regional (Iniciativa Comunitaria Interreg III).

Unha vez máis queremos agradecer, en nome do Consello de Redacción, a corrección lingüística realizada por: Azucena Vázquez, Xabier Ron Fernández e M^a do Carme Bugallo Mariño.

MEMBROS DE AUTISMO GALICIA

APACA

Asociación de Pais de Autistas e
Psicóticos da Comarca de Arousa
✉ Rúa Moreira, nº 29
36613 Vilanova de Arousa (Pontevedra)
☎ 986 501 548

APACAF

Asociación de Pais de Persoas con
Trastorno do Espectro Autista do Centro
de Apoio Familiar "A Braña"
✉ Rúa Pracer, nº 5-3º B
36202 Vigo (Pontevedra)
☎/☎ 986 226 647
E-mail: info@apacaf.org

APA MECOS

✉ Rúa A Ramalleira, nº 12
36000 Vilaboia (Pontevedra)
☎ 986 304 626
E-mail: mcgarciav@terra.es

A.S.P.A.N.A.E.S.

Asociación de Pais de Persoas con
Autismo e outros TXD da Provincia de A
Coruña
✉ Rúa Camiño da Igrexa, nº 40 - baixo
15009 A Coruña
☎ 981 130 044
☎ 981 130 787
E-mail: aspanaes@yahoo.es

AUTISMO OURENSE

✉ Rúa Alférez Provisional, nº 2
entrechán
32003 Ourense
☎/☎ 988 219 389
E-mail: autismor@teleline.es

AUTISMO VIGO

✉ Rúa García Barbón, nº 108-1º B
36201 Vigo (Pontevedra)
☎ 986 437 263
☎ 986 228 528
E-mail: autismovigo@telefonica.net

B.A.T.A.

Asociación para o Tratamento do Autismo
✉ Baión
36614 Vilanova de Arousa (Pontevedra)
☎ 986 565 128
☎ 986 565 944
E-mail: asociacion-bata@wanadoo.es
www.autismobata.com

APA CASTRO NAVÁS

Centro Ocupacional-Residencial para
persoas adolescentes e adultas con Autismo
✉ Navás, nº 11-Priegue
36391 Nigrán (Pontevedra)
☎ 986 206 299
E-mail: apacastronavas@mundo-r.com

FUNDACIÓN MENELA

✉ Avda. Marqués de Alcedo, nº 19
36203 Vigo (Pontevedra)
☎ 986 423 433/902 502 508
☎ 986 484 228
E-mail: fundacion@menela.org
www.menela.org
www.portalcami.net

FUNDACIÓN AUTISMO CORUÑA

✉ Rúa Camiño da Igrexa, nº 40 - baixo
15009 A Coruña
☎/☎ 981 130 553
E-mail: autismocoruna@yahoo.es

APA MENELA

(Asociación de Pais do Centro de
Educación Especial «Menela»)
E-mail: APAMENELA@terra.es

RAIOLAS - AUTISMO LUGO

Asociación de Pais de Persoas con Trastornos
Xeneralizados do Desenvolvemento
✉ Parque de Frigsa-Nave Asociacións
(Local nº 6)
27003 Lugo
☎ 982 214 504
E-mail: raiolas-lugo@terra.es

SOLICITUDE DE SUBSCRICIÓN

Si, desexo recibir a revista MAREMAGNUM, directamente no meu domicilio ó prezo de 12,02 euros exemplar, IVE incluído

Forma de pagamento: Domiciliación bancaria
 Xiro Postal
 Talón bancario

A nome de AUTISMO GALIZA
Rúa Home Santo de Bonaval, 74 baixo
15703 - Santiago de Compostela

Nome e apelidos

Enderezo

Código Postal Teléfono

DATOS PARA A DOMICILIACIÓN BANCARIA

Banco/Caixa.....

Axencia Nº

Poboación Provincia

Nome do titular

Prégolles carguen na miña conta/libreta nº
o pagamento dos recibos que lles presente anualmente MAREMAGNUM na
miña calidade de subscritor a dita publicación.

Sinatura

En, a de de

f